

NACZELNA IZBA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

NIPiP-NRPiP-OIE.060.200.2018

Warszawa, 20 września 2018 r.

Pani

Józefa Szczurek - Żelazko

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Zdrowia

Szanowna Pani Ministrze

Ustosunkowując się do pisma z dnia 30.08.2018 r., znak: PPK.0762.6.2018 w sprawie dopuszczalności kształcenia na tzw. studiach pomostowych pielęgniarek z Ukrainy, i wobec wyrażenia w tym piśmie stanowiska, że jest to prawnie dopuszczalne, przedstawiam niniejszym stanowisko Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych w tej sprawie.

Za niemogące budzić wątpliwości uznać należy stwierdzenie, że instytucja tzw. studiów pomostowych dla pielęgniarek (i analogicznie w przypadku położnych) została przewidziana dla pielęgniarek, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki w Polsce (art. 52 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej). Celem wprowadzenia studiów pomostowych było umożliwienie polskim pielęgniarkom, które uzyskały wykształcenie pielęgniarskie w poprzednim systemie kształcenia możliwość uzyskania w drodze studiów uzupełniających wykształcenia na poziomie studiów pielęgniarskich pierwszego stopnia (licencjat).

Kształt tego rozwiązania jest wynikiem przeprowadzenia gruntownej analizy programów poszczególnych rodzajów polskich szkół pielęgniarskich prowadzących kształcenie w poprzednim systemie, czego wyrazem jest choćby regulacja rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14.06.2012, gdzie określono w szczególności minimalne wymiary czasu trwania studiów pomostowych, a także proporcje pomiędzy kształceniem teoretycznym i praktycznym, w zależności od rodzaju ukończonej szkoły pielęgniarskiej. Niezwykle istotnym jest tu okoliczność, że ramy czasowe i programowe studiów pomostowych dla danej kategorii pielęgniarek są skorelowane z minimalnymi wymogami kształcenia pielęgniarek w Unii Europejskiej określonymi w dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 07.09.2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Kwestie te nie są możliwe do przełożenia na kształcenie odbywane w innych państwach, według innych programów kształcenia.

Dyrektywa w art. 33 ust. 3 przewiduje zaś jasno, że uznaniu przez państwa członkowskie UE podlegają dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji pielęgniarki, które: zostały wydane w Polsce pielęgniarkom, które przed dniem 1 maja 2004 r. ukończyły kształcenie niespełniające minimalnych wymogów w zakresie kształcenia określonych w art. 31 oraz są potwierdzone dyplomem licencyjnym uzyskanym na podstawie specjalnego programu kształcenia określonego we wspomnianych wyżej przepisach ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej i rozporządzenia z dnia 14.06.2012 r.

Wobec powyższego, NRPiP musi stać na stanowisku, że studia pomostowe przeznaczone są wyłącznie dla pielęgniarek, które uzyskały dyplom szkoły pielęgniarskiej w Polsce. Przy czym nie byłoby przeszkód, żeby osoby te były obywatelkami innego kraju, w tym oczywiście także Ukrainy.

W analizowanej sprawie sytuacja jest zaś inna. Na studia pomostowe przyjęte zostały osoby będące obywatelami Ukrainy, które ukończyły tamtejsze szkoły pielęgniarskie, a następnie wykonywały zawód pielęgniarki na Ukrainie.

Jako argument, że w przypadku takich osób możliwe jest mimo tego podjęcie nauki na studiach pomostowych wskazywana jest Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnym uznawaniu akademickim dokumentów o wykształceniu i równoważności stopni z dnia 11.04.2005 r. Nie negując w żadnej mierze regulacji zawartych w przedmiotowej umowie, wskazać należy w kontekście analizowanej kwestii, że z umowy tej (art. 3) wynika jedynie, że świadectwa o pełnym wykształceniu średnim wydane na Ukrainie uprawniają do ubiegania się o przyjęcia na studia w szkole wyższej państwa drugiej Strony (Polski). Osoby, które uzyskały takie wykształcenie mogą więc podjąć m.in. studia pielęgniarskie w Polsce. Możliwe jest również uznawanie (art. 4) odpowiednich okresów studiów, zdanych egzaminów, zaliczeń oraz praktyk. Dotyczy to jednak tylko okresów, egzaminów i praktyk w ramach odbytych studiów wyższych. Przepisy te nie dotyczą zaś w żadnym razie uznawania okresów nauki, egzaminów czy praktyk zawodowych, a przede wszystkim dyplomów szkół profilowych (pielęgniarskich) na poziomie szkoły średniej, czy też policealnej, których posiadanie jest konieczne dla podjęcia specyficznych studiów pomostowych przeznaczonych dla pielęgniarek. Interpretacja przeciwna byłaby nieuprawniona, a ponadto, w ocenie NRPiP, sprzeczna z prawem unijnym – wspomnianą wyżej dyrektywą 2005/36/WE i stanowiącą jej implementację w polskim porządku prawnym regulacją studiów pomostowych w ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej.

Naczelna Rada od wielu lat zgłasza problem braków w zatrudnieniu pielęgniarek w polskim systemie ochrony zdrowia i bardzo niepokojących perspektyw na przyszłość. Zostało to szeroko przedstawione w piśmie KRASPiP z dnia 30.08.2018 r. Okoliczności te nie mogą jednak być podnoszone jako argument za działaniami sprzecznymi, w ocenie NRPiP, z obowiązującym porządkiem prawnym.

Należy tu podkreślić, że to organom samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych – okręgowym radom oraz NRPiP jako organowi odwoławczemu powierzono zadanie przyznawania cudzoziemcom prawa wykonywania zawodu pielęgniarki. Przede wszystkim zatem to organy samorządu są odpowiedzialne za prawidłowe stosowanie przepisów prawa w

tym zakresie. W tym świetle, organy samorządu rozpatrując wnioski o przyznanie prawa wykonywania zawodu cudzoziemcom nie mogą pomijać okoliczności, że osoba ubiegająca się o przyznanie takiego prawa nie posiada wykształcenia wymaganego stosownymi przepisami.

Zofia Małas

Prezes NRPiP

Do wiadomości:

1. Pani Beata Cholewka –Dyrektor Departamentu Pielęgniarek i Położnych w MZ
2. Pani prof. zw. dr hab. n. med. Irena Wrońska - Przewodnicząca Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych